

Begrippenkader

Update juni 2023

MIGRANT

Alle mensen die hun regio of land hebben verlaten om elders te gaan wonen voor een korte of lange termijn. Dit kan om meer 'vrijwillige' redenen (studies, liefde, zin voor avontuur, betere toekomst) of 'onvrijwillige' redenen (oorlog, vervolging, mensenrechten worden niet gerespecteerd, klimaat,...). Het kan gaan om Nederlanders die zich in België vestigen voor werk maar evengoed om Syriërs die hun thuis ontvluchten omwille van de oorlog in hun land.

VLUCHTELING

Volgens de conventie van Genève uit 1951 is een vluchteling:

'Een persoon die uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren (...)'

Kortweg, vluchtelingen worden erkend:

- als ze gevlucht zijn uit hun land en zich buiten de grenzen van hun land bevinden
- als ze geen bescherming kunnen (of door de vrees niet willen) aanvragen in eigen land
- als ze een gegronde vrees voor vervolging hebben omwille van

■ hun etniciteit,

Dit begrip omvat huidskleur, afkomst of het behoren tot een bepaalde etnische groep. Voorbeelden zijn de Hutu's en Tutsi's tijdens de Rwandese genocide.

■ godsdienst,

Hier gaat het over geloofsovertuiging in de brede zin, dus zowel theïstische, niet-theïstische als atheïstische overtuigingen. Denk bijvoorbeeld aan de vervolging van christenen in Syrië, van joden tijdens WO II, van moslims in Myanmar, ...

■ nationaliteit,

Dit begrip gaat verder dan enkel staatsburgerschap. Het gaat hier ook over mensen die tot een groep behoren die wordt bepaald door een linguïstische, etnische of culturele identiteit, waardoor er soms een overlap kan zijn met het criterium etniciteit. Voorbeeld hiervan: Tsjetjenen in Rusland. Na de val van de Sov-

jet-Unie werd dit criterium af en toe gebruikt om mensen internationale bescherming te verlenen.

■ politieke overtuiging,

In sommige landen kan je vervolgd worden omwille van een afwijkende politieke overtuiging. Denk maar aan kritische journalisten in Turkije, politiek actieve Koerden in Syrië, ...

■ sociale groep,

Hiermee worden mensen bedoeld die een bepaald kenmerk gemeen hebben, of die door de samenleving als groep worden beschouwd. Dit kenmerk is vaak aangeboren (bv. geslacht, seksuele geaardheid, ...), onveranderlijk en fundamenteel voor de identiteit van de persoon. Denk bijvoorbeeld aan meisjes in Guinee die het risico lopen op genitale verminking, vakbond-voorvechters in Bangladesh of LGBTQ-personen in Nigeria.

OPMERKING:

In het dagelijks taalgebruik wordt de term 'vluchteling' vaak gebruikt om mensen aan te duiden die hun thuis hebben verlaten omwille van een bepaald gevaar (vervolgging, conflict, natuurrampen, etc.). Wanneer wij het over vluchtelingen hebben, verwijzen we enkel naar personen die op basis van de Conventie van Genève als vluchteling erkend zijn, zoals hierboven beschreven.

SUBSIDIAR BESCHERMDE

Dit specifiek statuut bestaat enkel in Europa, in tegenstelling tot het vluchtelingenstatuut dat in het merendeel van alle landen ter wereld wordt erkend. Het werd in België ingevoerd op 10 oktober 2006 op basis van een EU-richtlijn uit 2004.

Subsidiare bescherming wordt toegekend aan mensen die niet in aanmerking komen voor het vluchtelingenstatuut maar wel aantonen een reëel risico te lopen op ernstige schade in geval van terugkeer naar hun land van herkomst.

Het gaat dus om mensen die niet voldoen aan de voorwaarden van de Conventie van Genève, maar wel bescherming nodig hebben. Ze worden niet *individueel* vervolgd (bijvoorbeeld omwille van hun politieke opinie, religie, seksuele voorkeur), zoals dat bij vluchtelingen het geval is, maar zijn bijvoorbeeld afkomstig uit een regio waar willekeurig geweld plaatsvindt in de context van een gewapend conflict. Als gevolg van dit geweld, lopen ze een reëel risico op ernstige schade als ze zouden terugkeren naar hun land.

Zo zal iemand die vlucht voor bombardementen in de stad waar hij woont, normaal gezien subsidiare bescherming krijgen, net als alle andere mensen uit het getroffen gebied. Was een persoon in eigen land niet meer veilig omdat hij kritisch was tegenover het regime, dan zal hij normaal gezien als vluchteling erkend kunnen worden.

VERZOEKER OM INTERNATIONALE BESCHERMING

Voorheen asielzoeker (de term is in 2018 veranderd): mensen op de vlucht die officieel internationale bescherming of asiel aanvragen om zo in een ander land dan hun herkomstland bescherming te krijgen. Iedereen heeft het recht om internationale bescherming aan te vragen. Iedereen die in deze procedure zit, wordt zo genoemd.

INTERN ONTHEEMDE

Een intern ontheemde (Engels: Internally displaced person) is een persoon die gedwongen is zijn woonplaats te ontvluchten maar wel binnen de grenzen van zijn eigen land blijft. Een intern ontheemde is daarom niet hetzelfde als een vluchteling (gezien je enkel erkend kan worden als vluchteling als je je buiten je land bevindt), maar de oorzaken om op de vlucht te gaan, kunnen hetzelfde zijn, zoals oorlog of geweld.

In totaal zijn er wereldwijd 108,4 miljoen mensen op de vlucht ([cijfers van eind 2022](https://www.unhcr.org/globaltrends.html)¹). Meer dan de helft is binnen het eigen land op de vlucht en zij zijn dus intern ontheemd (UNHCR).

¹ <https://www.unhcr.org/globaltrends.html>

STAATLOZE

België heeft het Verdrag betreffende de status van Staatlozen, dat ondertekend werd op 28 september 1954 in New York, goedgekeurd bij wet van 12 mei 1960. In dit verdrag wordt een staatloze gedefinieerd als 'een persoon die door geen enkele staat, krachtens diens wetgeving, als onderdaan wordt beschouwd'. Ze hebben dus van geen enkel land de nationaliteit. Er zijn in de wereld ongeveer 10 miljoen mensen staatloos. Ze worden door geen enkele overheid erkend en hebben dus geen paspoort of andere documenten, waardoor ze vele rechten ontlopen. Ze hebben het bijvoorbeeld erg moeilijk om beroep te doen op sociale voorzieningen, te trouwen, te werken, te reizen,... en kunnen bijgevolg heel moeilijk een bestaan opbouwen.

DUBLIN-REGELING

De Dublin-regeling bepaalt welk Europees land verantwoordelijk is voor het behandelen van een verzoek om internationale bescherming (voorheen asielaanvraag). Deze regeling bepaalt in welk land iemand een verzoek om internationale bescherming mag indienen en verhindert dat men dit in verschillende lidstaten doet. De regels moeten duidelijkheid brengen en ervoor zorgen dat Europese lidstaten hun verantwoordelijkheid opnemen.

De lidstaat waar de persoon het eerst aankwam, is in principe verantwoordelijk, behalve in specifieke situaties (bijvoorbeeld wanneer men familie in een ander land heeft). Dit heeft als gevolg dat landen aan de grens van de Europese Unie onder veel druk komen te staan. Het zou dus kunnen dat iemand via Italië doorreist naar België, en in België vervolgens internationale bescherming aanvraagt. Als uit het Dublinonderzoek bijvoorbeeld op basis van vingerafdrukken blijkt dat deze persoon via Italië de EU is binnengekomen, dan kan de persoon teruggestuurd worden. De bevoegde Italiaanse diensten onderzoeken daar dan of deze persoon in Italië beschermd wordt of niet.

HERVESTIGING

Hervestiging is een programma van het VN-Vluchtelingenagentschap. Via hervestiging krijgen vluchtelingen die niet kunnen terugkeren naar hun land van oorsprong en die geen echte toekomstperspectieven hebben in het land waarnaar ze gevlucht zijn, de mogelijkheid om overgebracht te worden naar een derde land dat akkoord gaat om hen verblijf te verlenen. Het gaat om vluchtelingen met een kwetsbaar profiel zoals alleenstaande vrouwen, alleenstaande ouders met minderjarige kinderen, vluchtelingen met nood aan medische zorg die het opvangland niet kan verstrekken, ...

De kloof tussen het totaal aantal personen dat nood heeft aan hervestiging en het aantal aangeboden plaatsen door landen, is groot. In 2021 vormden de hervestigingsaankomsten slechts 4 procent van de 1,4 miljoen mensen die volgens het VN-Vluchtelingenagentschap wereldwijd behoefte hadden aan hervestiging. In de afgelopen tien jaar is dit aandeel in geen enkel jaar hoger geweest dan 15% (in 2016). Ook België engageerde zich om kwetsbare mensen op de vlucht te hervestigen. Sommige hervestigde gezinnen worden opgevangen door een onthaalgroep van vrijwilligers, via Caritas International samen met Fedasil. Dit principe noemt men: "Community Sponsorship". Op de [website](https://www.caritasinternational.be/nl/projects/asiel-migratie/community-sponsorship-voor-hervestigde-vluchtelingen/)² van Caritas International kan je getuigenissen en informatie rond hervestiging en community sponsorship in België terugvinden.

² <https://www.caritasinternational.be/nl/projects/asiel-migratie/community-sponsorship-voor-hervestigde-vluchtelingen/>

EUROPA-TURKIJE-DEAL

Een deal die de Europese Unie op 20 maart 2016 sloot met Turkije om de ‘vluchtelingenproblematiek’ aan te pakken. Met Turkije werd afgesproken dat het meer migranten opvangt en zijn grenzen beter bewaakt. In ruil daarvoor krijgt het extra financiële steun van de EU, zou EU-lidmaatschap van Turkije weer besproken worden en zou er werk gemaakt worden van de afschaffing van de visumplicht voor Turken die naar de EU willen reizen (tot op heden zijn deze laatste twee nog niet vergevorderd, tot frustratie van Turkije). Een maatregel die in het oog springt binnen dit akkoord is dat elke migrant die op illegale wijze (bijvoorbeeld met een bootje over de Middellandse Zee) de EU binnenkomt, weer wordt teruggestuurd naar Turkije. Voor elke Syriër die teruggestuurd wordt, neemt de EU een andere Syriër op die zich in Turkije bevindt. Door deze deal is het aantal migranten dat het Europese vasteland bereikt verminderd. Maar de mensen die nu vastzitten in Turkije of op de Griekse eilanden, wachtend op een terugkeer naar Turkije of een toelating tot het Europese vasteland, worden veelal vergeten.

MIGRANTEN IN TRANSIT

Dit zijn migranten die - doorgaans zonder wettige verblijfsdocumenten van het land waarin ze op doortocht zijn - naar een ander land trekken. Ze houden halt in een land dat niet het land van bestemming is. De laatste jaren wordt er veel bericht over mensen die in België aankomen, maar eigenlijk Groot-Brittannië als hun eindbestemming zien en hier geen internationale bescherming willen aanvragen. De redenen waarom velen naar Groot-Brittannië willen, zijn zeer uiteenlopend. Soms omwille van de taal, of het feit dat daar al familie of vrienden aanwezig zijn of omdat ze geloven dat het makkelijker is om in Groot-Brittannië een menswaardig leven op te bouwen in de illegaliteit.

*Een rapport*³ over deze migranten op doortocht waar ook Caritas International aan mee schreef, zoomt dieper in op wie deze mensen precies zijn.

LIBISCHE DETENTIECENTRA

Libië is een belangrijk transitland voor vele migranten. Mensen op de vlucht die Europa proberen te bereiken vanuit Subsahara Afrika, moeten bijvoorbeeld het land door. Libië heeft echter geen asielbeleid. Bovendien worden migranten die Libië zonder papieren binnenkomen, er zonder papieren verblijven of vertrekken, opgepakt. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen vluchtelingen, migranten, kinderen of slachtoffers van mensenhandel. Deze mensen komen in grootschalige detentiecentra terecht vanwaaruit ze vaak gedwongen teruggebracht worden naar hun land van herkomst. *Een recent VN-rapport*⁴ beschrijft de situatie in deze centra, waar er op grote schaal mensenrechten worden geschonden, als extreem schrijnend. Detentie van kinderen, verhogering, verkrachting en foltering zijn geen uitzonderingen. Europa blijft tot op vandaag (anno 2023) steun geven aan de Libische kustwacht die migranten uit zee onderschept en ze naar deze centra brengt.

³ https://www.caritasinternational.be/wp-content/uploads/2019/02/jan2019_migranten_op_doortocht_in_belgie_0.pdf?x95829

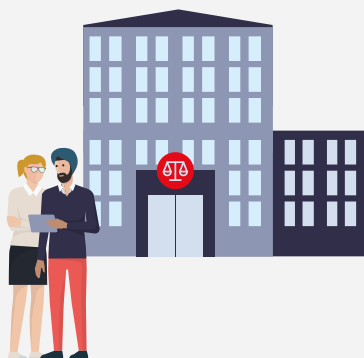
⁴ <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2023/03/libya-urgent-action-needed-remedy-deteriorating-human-rights-situation-un>

MENSENSMOKKELAAR

Een mensensmokkelaar is iemand die migranten (vaak tegen een hoge prijs) helpt om een internationale grens over te steken of in een land onder te duiken. Het gaat hier altijd over een onwettige vorm van migratie. Migrant zijn bereid een hoge prijs te betalen omdat ze vaak geen andere opties hebben. Er zijn zeer weinig manieren om op een legale manier te migreren wanneer je een conflictsituatie, natuurrampen of extreme armoede ontvlucht. Mensensmokkel is niet hetzelfde als mensenhandel waarbij het er om gaat geld te verdienen door het uitbuiten van mensen.

UITGEPROCEDEERD

Een verzoeker om internationale bescherming is uitgeprocedeerd wanneer hij een negatief antwoord heeft gekregen op zijn verzoek om internationale bescherming (eventueel bevestigd in een beroepsprocedure voor de rechtbank – de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in Brussel) en er geen andere manieren meer overblijven om hier op een legale manier te verblijven. De persoon ontvangt dan een bevel om het grondgebied te verlaten. Desondanks blijven velen in België omdat zij niet willen of kunnen terugkeren. Zij hebben geen wettig verblijf en beschikken over zeer weinig rechten.

VRIJWILLIGE TERUGKEER

Wanneer een verzoeker tijdens zijn procedure of erna besluit om terug te keren naar zijn land van herkomst, kan dat. Iedereen, dus ook iemand zonder wettig verblijf, kan kosteloos terugkeren. In sommige gevallen ontvangt men een kleine terugkeerprijs en re-integratiesteun, namelijk materiële steun die de terugkeerder helpt om de draad weer op te pikken in het herkomstland. Het kan gaan om steun voor het opstarten van een micro-onderneming, om medische kosten te dekken, ...

PERSOON ZONDER WETTIG VERBLIJF

Dit zijn mensen die niet over de noodzakelijke papieren beschikken om op een legale manier in het land te verblijven. Het gaat bijvoorbeeld om verzoekers om internationale bescherming die op het einde van hun (beroeps)procedure een negatieve beslissing hebben gekregen, om mensen wiens voorlopige verblijfspapieren zijn vervallen of mensen die nooit een verzoek voor internationale bescherming hebben ingediend. Ook migranten in transit vallen hieronder. Zij verblijven zonder officieel verblijfsstatuut in het land en hebben bijzonder weinig rechten. Het is onmogelijk om exact te weten hoeveel mensen zonder wettig verblijf er in België zijn, maar hun aantal wordt geschat op 100.000 tot 150.000.

Vluchten voor een betere toekomst

1. GRONDOORZAKEN

Er is meestal niet slechts één reden om te beslissen om alles wat je kent en liefhebt voorgoed achter te laten. De redenen die maken dat mensen op de vlucht slaan, zijn zeer divers en complex. Maar één ding is zeker: deze drastische stap zetten maar weinig mensen als het geen pure noodzaak is.

OORLOG, CONFLICT EN GEWELD:

Wereldwijd één van de belangrijkste redenen om te vluchten. De laatste decennia zien we een toename van het aantal en de intensiteit van conflicten, waardoor steeds meer mensen gedwongen worden om te vluchten. In Europa krijgen zij meestal het statuut van vluchteling of subsidiair beschermde (zie boven).

ANGST VOOR VERVOLGING:

Wanneer mensen bang zijn om vervolgd te worden op grond van hun etniciteit, politieke overtuiging, lidmaatschap van een sociale groep, nationaliteit of religie. In sommige repressieve of dictatoriale regimes kan het uitkomen voor een bepaalde politieke mening, voor je seksuele geaardheid of het uiten van je geloof, leiden tot vervolging.

NATUURRAMPEN:

Mede door de klimaatverandering krijgt onze wereld steeds vaker te maken met droogte, overstromingen, voedseltekorten, waterschaarste, Deze vormen op vele plaatsen een reële dreiging voor het leven van miljoenen mensen. Desondanks geen officieel statuut om personen die omwille van deze redenen op de vlucht slaan, officieel bescherming te bieden.

(KANS)ARMOEDE:

Wanneer mensen geen perspectieven of toekomst meer menen te hebben in eigen land (bijvoorbeeld omdat ze geen werk vinden) en betere economische kansen verwachten in een ander land, nemen ze soms de beslissing om te migreren. Migreren om deze reden, geeft echter geen recht op bescherming.

2. EEN RISICOVOL TRAJECT VOOR VUCHTELINGEN

- Voor men een verzoek om internationale bescherming kan indienen, moet men fysiek aanwezig zijn in dat land. Vluchtelingen kunnen, op enkele uitzonderingen na, geen reispapieren aanvragen. Door een **gebrek aan veilige en legale mogelijkheden of toegangswegen**, hebben ze vaak geen andere keuze dan het nemen van een gevaarlijke, moeilijke, lange en dure route. Om het gevaar in hun eigen land te ontvluchten, moeten ze bijvoorbeeld beroep doen op mensensmokkelaars. Onderweg worden ze vaak het slachtoffer van afpersing, geweld, misbruik en oplichting. Daarnaast lopen ze groot gevaar wanneer zij op hun tocht in kritieke omstandigheden bijvoorbeeld de zee oversteken of de woestijn doorkruisen. Sommigen overleven de tocht niet.

- Overigens, vaak is de vluchtroute geen verhaal van zuiver vertrek-aankomst maar blijven mensen soms vele maanden of zelfs jaren op een bepaalde bestemming hangen.

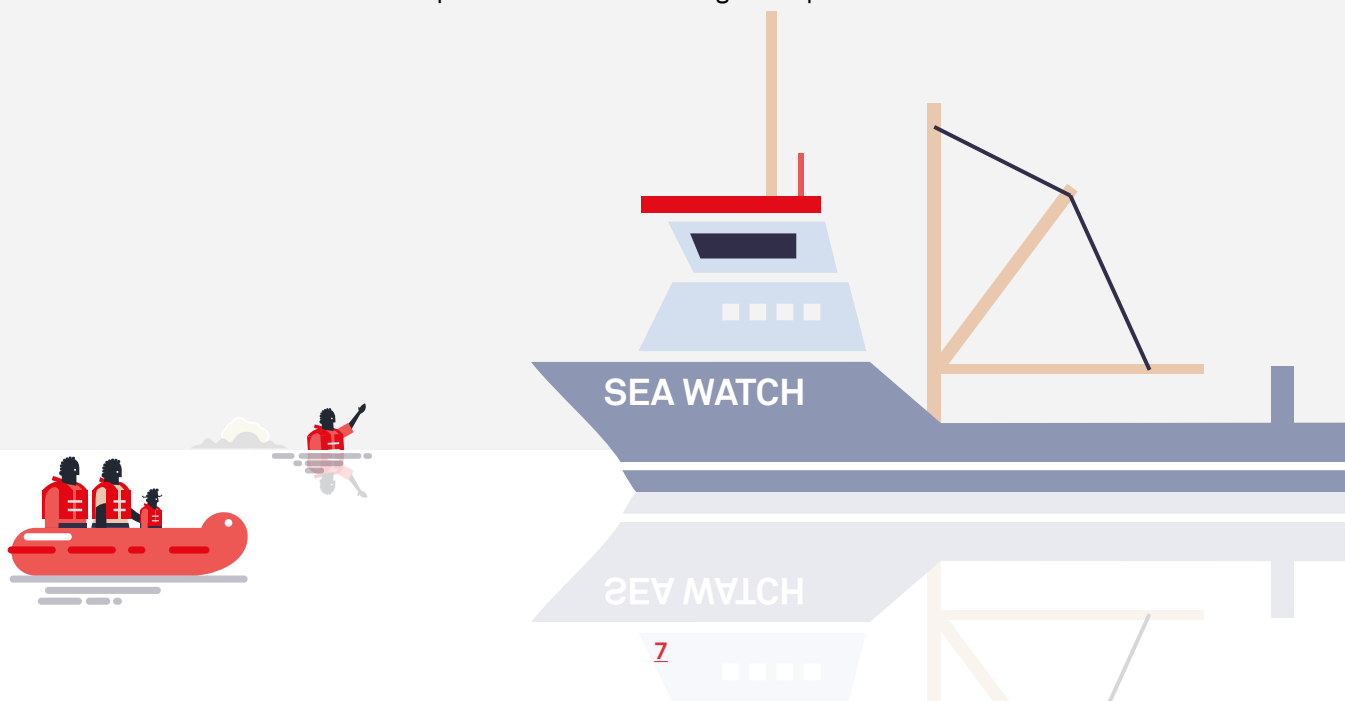

- Hervestiging** (zie ook pagina 3) is een van de weinige manieren waarop kwetsbare vluchtelingen legaal in veiligheid gebracht kunnen worden. België heeft sinds 2013 een structureel hervestigingsprogramma en verbindt zich ertoe om jaarlijks kwetsbare vluchtelingen op te vangen.

- België engageerde zich om in 2022 1463 vluchtelingen te hervestigen, maar uiteindelijk werden slechts 71 vluchtelingen in het kader van hervestiging naar België gebracht. Als we kijken naar voorgaande jaren, zien we dat het aantal hervestigingen sterk verschilt van jaar tot jaar. In totaal werden in de periode 2018 tot en met 2021 2259 vluchtelingen hervestigd, wat minder was dan het oorspronkelijke engagement (2 758 vluchtelingen). Caritas ondersteunt vluchtelingen die via deze procedure in België aankwamen, via het programma Community Sponsorship.

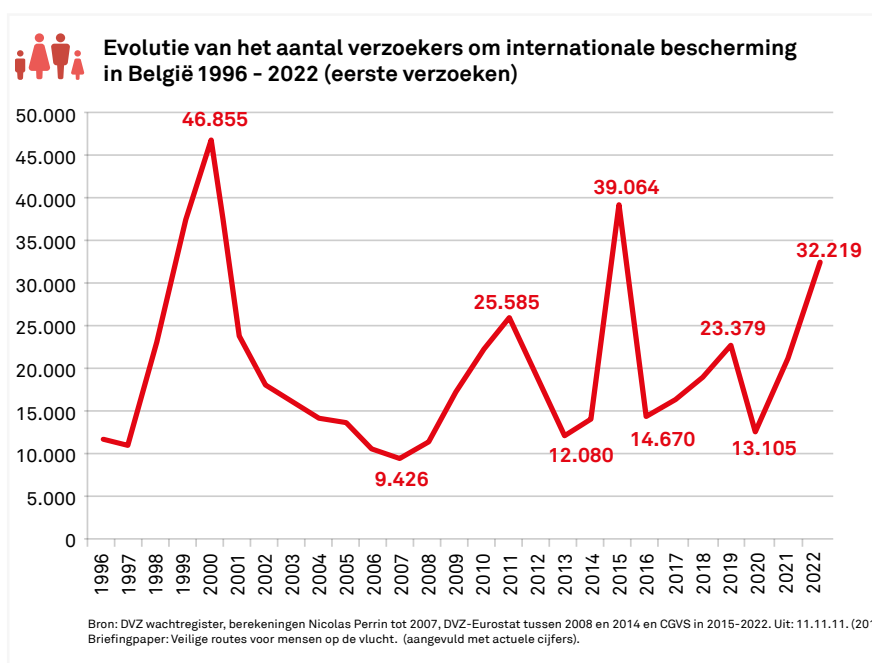
- Meer dan de helft (29 126) van de 50 000 **doden en vermisten** die sinds 2014 gedocumenteerd zijn door het *Missing Migrants Project (IOM)* wereldwijd, vielen binnen Europa of onderweg naar Europa, zowel op zeeroutes in de Middellandse Zee en de Atlantische Oceaan, als aan landgrenzen zoals de grens tussen Griekenland en Turkije. Dit cijfer maakt Europa tot de dodelijkste bekende migratiebestemming. Er werden 25 104 doden tijdens de oversteek van de Middellandse Zee gedocumenteerd. Er heerst ook een alsmar negatievere perceptie rond het redden van vluchtelingen op zee. Sinds enkele jaren gaan er in Europa stemmen op voor een wetgeving rond het strafbaar stellen van mensen redden op zee. In 2022 zette Italië dit in de praktijk. Met een nieuw decreet legt de overheid beperkingen op aan ngo's die vluchtelingen op de Middellandse zee redden. In Griekenland werd in januari 2023 een proces gestart tegen NGO-medewerkers die op Lesbos bootvluchtelingen hielpen.

Migratie en vluchtelingen in België

Het aantal personen dat in België een verzoek om internationale bescherming indient, schommelt doorheen de jaren en hangt onder meer af van weinig voorspelbare factoren zoals oorlog en politieke onrust. Het hoogste aantal aanvragen van de afgelopen decennia, was in het jaar **2000**. Toen waren er niet minder dan 46 855 verzoekers die in België internationale bescherming aanvroegen. De conflicten in de Balkan lagen aan de grondslag.

In **2015** was er ook een zogenaamde ‘vluchtelingenpiek’. Welgeteld 39.064 migranten (minder dus dan in 2000) kwamen naar België en dienden een verzoek in om internationale bescherming. De meesten kwamen uit Syrië, Irak en Afghanistan. In 2016 lag dit aantal terug veel lager (14 670).

In **2021-22** zien we opnieuw een hoger aantal verzoeken, met Afghanistan, Syrië, Palestina en Eritrea als belangrijkste herkomstlanden.⁵ Men kon aan veel mensen geen slaapplek bieden en verzoekers moesten soms maandenlang op straat slapen. Oorzaken zijn onder meer: een achterstand bij verwerking van de verzoeken, erkende vluchtelingen die moeilijk een woning vinden en dus langer in een opvangcentrum verblijven, het gebrek aan bufferplaatsen,... Ook kregen in 2022 **63 000 Oekraïners** tijdelijke bescherming in ons land. Zij zijn niet opgenomen in de statistieken van het CGVS, omdat zij geen procedure voor internationale bescherming doorlopen.

De verhitte discussies in de media en politiek, geven soms de indruk dat we in België (en Europa) te maken hebben met een ‘vloedgolf’ van mensen die hier bescherming zoeken. De meeste mensen op de vlucht (**83%** in 2021) komen echter terecht in lage- en middeninkomenslanden, en niet in de rijke landen.⁶ De economisch en politiek meest stabiele landen vangen dus het kleinste aandeel vluchtelingen op. In de top 10 van landen die het grootste aantal vluchtelingen opvangen, zit maar één hoge-inkomensland (Duitsland). Meer hierover in fiche 2 (stoelendans). De rijke landen vingen wel veel Oekraïense vluchtelingen op, waardoor het aandeel mensen op de vlucht dat in lage- en middeninkomenslanden wordt opgevangen, in 2022 lager lag dan de voorgaande jaren (76% in 2022).

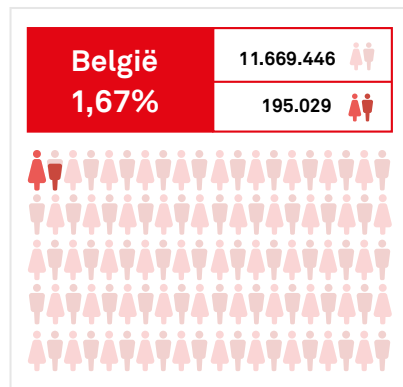
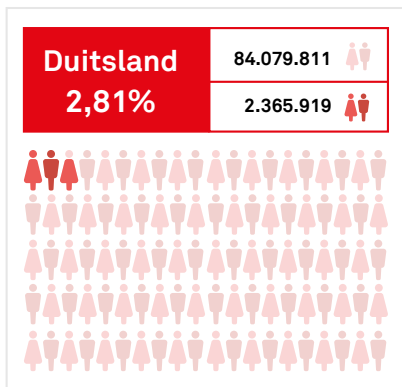
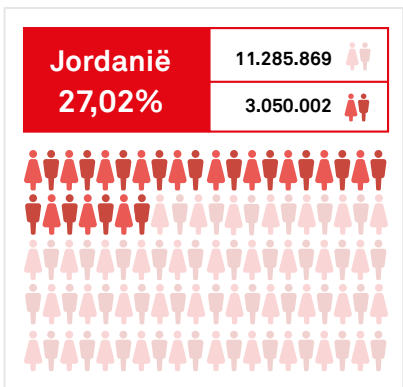
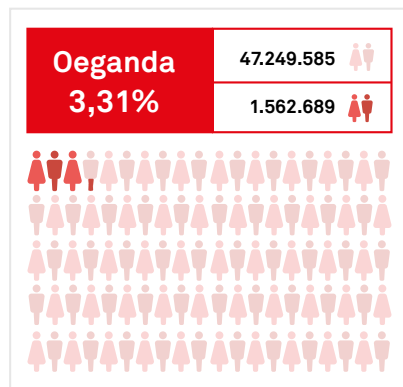
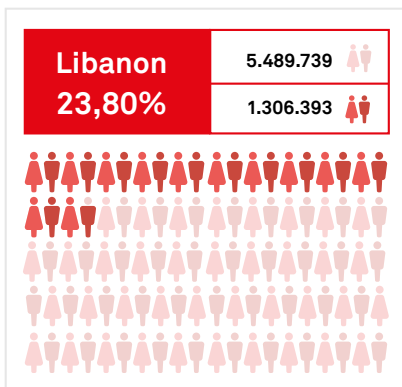
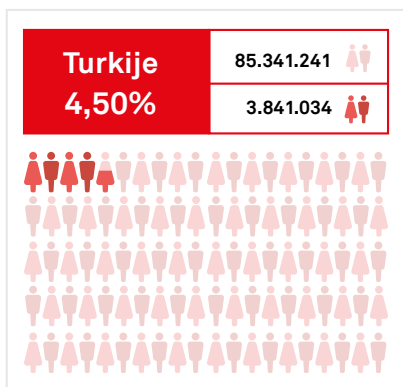
⁵ <https://www.cgvs.be/nl/cijfers>

⁶ <https://www.unhcr.org/globaltrends.html>

PERCENTAGE VLUCHTELINGEN EN ASIELZOEKERS PER LAND (2022)

(INCLUSIEF PALESTIJNSE VLUCHTELINGEN GEREgistREERD DOOR UNRWA)

Asielprocedure in België

In fiche 3 gaan we dieper in op de asielprocedure in België. Hieronder toch kort de stappen die een verzoeker om internationale bescherming tijdens zijn procedure in België doorloopt.

DOEN VAN VERZOEK

Dit gebeurt doorgaans bij de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) te Brussel maar kan ook gedaan worden aan de landsgrens (luchthaven of haven) of in een gesloten centrum of strafinrichting. Het verzoek wordt geregistreerd en er wordt eerst gekeken of België verantwoordelijk is voor het verzoek (zie Dublinprocedure). Indien België niet verantwoordelijk is, wordt de verzoeker (terug)gestuurd naar het land dat de aanvraag moet behandelen. Indien België wel verantwoordelijk is, legt de verzoeker een eerste kort interview af bij DVZ.

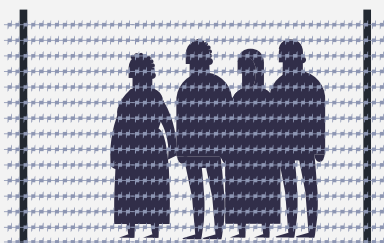

OPVANG

Gedurende de gehele procedure waarin de verzoeker op een beslissing wacht, heeft hij recht op bed-bad-brood. Dat wil zeggen: een plaats in een opvangcentrum en een kleine wekelijkse som zakgeld (meestal ligt dit rond de 6 à 8 euro per week). De verzoeker kan ook rekenen op medische en juridische begeleiding. [Hier](#)⁷ vind je meer details over wat dit precies inhoudt. Meestal verblijft de verzoeker in een open opvangstructuur. Dat wil zeggen dat hij het opvangcentrum vrij binnen en buiten kan. Deze opvangcentra zijn meestal ingericht door Fedasil of het Rode Kruis. Een handvol opvangcentra wordt ingericht door andere organisaties waaronder ook Caritas International.

Sommige verzoekers komen in een gesloten centrum terecht. Zij zitten opgesloten tijdens hun asielprocedure en kunnen dus niet naar buiten. Dit gebeurt wanneer men een asielaanvraag indient aan een grens, bijvoorbeeld op een luchthaven. Het principe is dat mensen terechtkomen in een collectief centrum. Enkel in uitzonderlijke gevallen (hoge kans op een positieve beslissing, erg kwetsbare mensen, tijdens een korte periode na een positieve beslissing) kunnen zij in een individuele woning opgevangen worden. Het gaat dan om LOI's (lokale opvanginitiatieven) of huisvesting georganiseerd door specifieke organisaties (waaronder Caritas International).

⁷ <https://www.agii.be/thema/vreemdelingenrecht-internationaal-privaatrecht/sociaal-medisch/materiele-opvang>

PERSOONLIJK ONDERHOUD BIJ HET COMMISSARIAAT-GENERAAL VOOR VLUCHTELINGEN EN STAATLOZEN (CGVS)

Het verzoek om internationale bescherming wordt onderzocht door het CGVS. De verzoeker vertelt zijn vluchtverhaal tijdens een interview met een medewerker van het CGVS die gespecialiseerd is in de regio waar de verzoeker vandaan komt. Er worden zeer gedetailleerde vragen gesteld om het verhaal te toetsen aan de werkelijkheid. Dit gesprek neemt meestal meerdere uren in beslag (normaal gezien een halve dag) en is zowel fysiek als mentaal heel zwaar. Vervolgens onderzoekt het CGVS of de verklaringen correct zijn en of het de verzoeker volgens de conventie van Genève toelaat om het vluchtelingenstatuut te krijgen. Zo niet, onderzoekt het CGVS of de verzoeker in aanmerking komt om subsidiaire bescherming (zie pagina 2) te krijgen. Kan ook de subsidiaire bescherming niet worden toegekend, dan wordt het verzoek geweigerd.

BEROEP

De verzoeker kan altijd beroep aantekenen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RVV). Ofwel wordt de beslissing van het CGVS bevestigd ofwel gewijzigd ofwel geannuleerd. In dat laatste geval moet het CGVS een nieuw onderzoek voeren.

NA DE PROCEDURE

De beroepsprocedure wordt afgesloten zodra de RVV een eindbeslissing heeft genomen. Er is altijd de mogelijkheid om een cassatieberoep in te dienen bij de Raad van State. De Raad van State doet geen inhoudelijk onderzoek maar gaat enkel na of de RVV de correcte procedure heeft gevolgd. Aan het einde van de procedure krijgt de verzoeker bescherming, via het vluchtelingenstatuut of dat van de subsidiaire bescherming, of is hij uitgedeerd. Wanneer het verzoek definitief verworpen werd, krijgt de uitgewezen verzoeker een bevel om het grondgebied te verlaten.

Meer uitleg over de asielprocedure vind je in fiche 3 of op de [website van CGVS](https://www.cgvs.be/nl/asiel)⁸.

⁸ <https://www.cgvs.be/nl/asiel>